

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

15 juin 2005

PROJET DE LOI

**tendant à privilégier l'hébergement égalitaire
de l'enfant dont les parents sont séparés et
réglementant l'exécution forcée en matière
d'hébergement d'enfant**

AMENDEMENTS

N° 1 DE MME Taelman

Art. 1er bis (nouveau)Insérer un article 1er bis, libellé comme suit:

«Art. 1er bis. — L'article 223 du Code civil, dont le texte actuel formera le § 1er, est complété par un § 2, libellé comme suit:

«§ 2. Si le juge de paix ordonne des mesures urgentes et provisoires relatives à la personne et aux biens des enfants, la cause est réexaminée à une audience ultérieure, à une date fixée d'office dans le jugement, dans un délai qui ne peut excéder un an, et sans préjudice d'une nouvelle convocation à une date plus rapprochée ainsi qu'il est indiqué à l'alinéa suivant.

La cause reste inscrite au rôle du juge de paix tant que les mesures sont applicables et au plus tard jusqu'à ce que les enfants concernés par le litige soient éman-

Document précédent :

Doc 51 **1673/ (2004/2005)** :

001 : Projet de loi.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

15 juni 2005

WETSONTWERP

**tot het bevoorrechten van een gelijkmatig
verdeelde huisvesting van het kind van wie
de ouders gescheiden zijn en tot regeling van
de gedwongen tenuitvoerlegging inzake
huisvesting van het kind**

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN MEVROUW Taelman

Art. 1 bis (nieuw)

Een artikel 1° bis invoegen, luidend als volgt:

«Art. 1° bis. — Artikel 223 van het Burgerlijk Wetboek, waarvan de bestaande tekst § 1, zal vormen, wordt aangevuld met een § 2 luidend als volgt:

«§ 2. Indien de vrederechter dringende voorlopige maatregelen betreffende de persoon en de goederen van de kinderen beveelt, wordt de zaak tijdens een latere zitting opnieuw onderzocht, op een datum die ambtshalve wordt vastgesteld in het vonnis, binnen een termijn die één jaar niet te boven mag gaan, en onverminderd een nieuwe oproeping op een vroegere datum, zoals is aangegeven in het volgende lid.

De zaak blijft ingeschreven op de rol van de vrederechter zolang de maatregelen gelden, en uiterlijk tot dat de kinderen op wie het geschil betrekking heeft,

Voorgaand document :

Doc 51 **1673/ (2004/2005)** :

001 : Wetsontwerp.

cipés ou aient atteint l'âge de la majorité légale. En cas d'élément nouveau, elle peut être ramenée devant le tribunal par conclusions ou par demande écrite, déposée ou adressée au greffe.

L'article 730, § 2, a), du Code judiciaire n'est pas applicable à ces causes.»

JUSTIFICATION

La saisine provisoire, déjà prévue à l'article 1280 du Code judiciaire et que l'article 3 du projet de loi rend également applicable à la procédure introduite devant le tribunal de la jeunesse, est également utile dans la procédure introduite devant le juge de paix en matière de mesures urgentes et provisoires.

Les mesures urgentes et provisoires, qui, en principe, ne sont, par nature, que temporaires, peuvent en effet s'appliquer très longtemps dans la pratique. Il est donc logique que cette décision du juge de paix puisse, au besoin, également être revue rapidement.

N° 2 DE MME Taelman

Art. 2

Dans l'article 374, § 2, proposé, entre les alinéas 2 et 3, insérer l'alinéa suivant:

«Le tribunal tient compte à cet égard notamment de l'âge de l'enfant, de la distance entre les domiciles des parents et, le cas échéant, de l'avis de l'enfant.»

JUSTIFICATION

L'octroi du droit aux relations personnelles doit toujours se faire en tenant compte de l'intérêt de l'enfant. À cet égard, l'hébergement égalitaire mérite toute l'attention nécessaire, étant donné qu'il offre de nombreuses garanties que l'enfant pourra conserver un lien avec ses deux parents. L'hébergement égalitaire ne constitue cependant pas toujours la solution idéale. Il est dès lors important de souligner que le juge n'est pas tenu de l'autoriser: il doit toujours tenir compte des spécificités de l'affaire concrète.

Des circonstances différentes peuvent en effet justifier un régime différent. Ce point est mentionné dans l'exposé des motifs du projet de loi, mais n'est pas repris dans le texte même de la loi, de sorte que le juge est libre d'en décider.

Il est toutefois recommandé de prévoir un minimum d'éléments dans le texte même de la loi, de manière à ce que les juges doivent prendre en considération au moins ces circonstances et qu'ils disposent de ce fait d'instruments légaux pour justifier leur décision. Ainsi, ils ne pourront non plus s'en tirer

ontvoogd zijn of de leeftijd van wettelijke meerderjarigheid hebben bereikt. In geval van nieuwe elementen, kan de zaak opnieuw voor de rechtbank worden gebracht bij conclusie of bij een schriftelijk verzoek dat wordt neergelegd bij of gericht is aan de griffie.

Artikel 730, § 2, a) van het Gerechtelijk Wetboek is niet van toepassing in deze zaken.»

VERANTWOORDING

De voorlopige aanhangigmaking, die reeds voorzien is in artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek en die artikel 3 van het wetsontwerp ook van toepassing maakt op de procedure voor de jeugdrechtbank, is ook nuttig in de procedure voor de vrederechter inzake dringende voorlopige maatregelen.

De dringende voorlopige maatregelen, die in principe slechts tijdelijk van aard zijn, kunnen in de praktijk immers vaak heel lang gelden. Het is dan ook logisch dat die beslissing van de vrederechter ook snel herzien kan worden indien nodig.

Nr. 2 VAN MEVROUW Taelman

Art. 2

In het voorgestelde artikel 374, § 2, wordt tussen het tweede en het derde lid het volgende lid ingevoegd:

«De rechtbank houdt hierbij onder meer rekening met de leeftijd van het kind, de afstand tussen de woonplaatsen van de ouders en, indien voor handen, de mening van het kind.»

VERANTWOORDING

Het toekennen van het omgangsrecht moet steeds gebeuren rekening houdend met het belang van het kind. De gelijkmatig verdeelde huisvesting verdient hierbij de nodige aandacht, aangezien het veel waarborgen biedt dat het kind de band met beide ouders kan behouden. De gelijkmatig verdeelde huisvesting is echter niet altijd de meest ideale oplossing. Het is dan ook belangrijk er op te wijzen dat de rechter niet verplicht kan zijn dit toe te staan: hij moet steeds rekening houden met de specifieke eigenschappen van de concrete zaak.

Verschillende omstandigheden kunnen immers een andere regeling verantwoorden. De toelichting van het wetsontwerp vermeldt deze, maar neemt ze niet op in de wettekst zelf zodat de rechter vrij is om deze te bepalen.

Het is echter aangewezen om een aantal minimumgegevens in de tekst zelf op te nemen zodat de rechters ten minste deze omstandigheden in acht moeten nemen, waardoor ze wettelijke instrumenten hebben om hun beslissing te verantwoorden. Zo kunnen ze zich er ook niet van af maken

en motivant leur décision en indiquant qu'un parent est «meilleur» que l'autre.

La liste n'est pas exhaustive et le juge reste donc libre de déterminer ces éléments.

N° 3 DE MME Taelman

Art. 3

À l'alinéa 2 du texte proposé, apporter les modifications suivantes:

1° remplacer le mot «saisine» par le mot «convocation»;

2° compléter l'alinéa 3 comme suit:

«Dans le jugement qui suit la nouvelle convocation, la date de l'audience d'évaluation préalablement fixée d'office peut être reportée à une date ultérieure située dans l'année de cette décision».

JUSTIFICATION

L'affaire est déjà pendante. Il ne peut donc pas y avoir de nouvelle saisine. On peut par contre prévoir une nouvelle convocation.

Lorsqu'une nouvelle décision a été rendue, il convient de modifier la date de l'audience d'évaluation fixée dans le premier jugement. À défaut, l'audience d'évaluation risque de suivre la nouvelle décision de très près.

N° 4 DE MME Taelman

Art. 4

Dans la version néerlandaise de l'article 387ter, § 1er, alinéa 1er, proposé, apporter les modifications suivantes:

1. remplacer les mots «persoonlijke relaties ten uitvoer te leggen» par les mots «persoonlijk contact uit te voeren»;

2. remplacer le mot «reeds» par le mot «inmiddels».

JUSTIFICATION

Il s'agit d'une correction d'ordre linguistique apportée au texte néerlandais.

door hun beslissing te motiveren in termen van de ene ouder is 'beter' dan de andere.

De lijst is niet-exhaustief en de rechter blijft dus vrij om deze te bepalen.

Nr. 3 VAN MEVROUW Taelman

Art. 3

In dit artikel de volgende wijzigingen aanbrengen:

1° het woord «aanhangigmaking» vervangen door het woord «oproeping»;

2° het derde lid wordt aangevuld als volgt:

«In het vonnis na een dergelijke nieuwe oproeping verleend, kan de eerder ambtshalve vastgestelde datum voor de evaluatiezitting verschoven worden naar een datum gelegen binnen het jaar na deze uitspraak.».

VERANTWOORDING

De zaak is reeds aanhangig en er kan dus geen sprake zijn van een nieuwe aanhangigmaking, wel van een nieuwe oproeping.

De datum voor de evaluatiezitting, vastgelegd in het eerste vonnis, moet na een nieuwe beslissing gewijzigd worden. Zoniet, is het goed mogelijk dat de evaluatiezitting volgt heel kort na de nieuwe beslissing.

Nr. 4 VAN MEVROUW Taelman

Art. 4

In de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 387ter, § 1, eerste lid, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden «persoonlijke relaties ten uitvoer te leggen» worden vervangen door de woorden «op persoonlijk contact uit te voeren»;

2° het woord «reeds» wordt vervangen door het woord «inmiddels».

VERANTWOORDING

Taalkundige verbetering van de Nederlandse tekst.

N° 5 DE MME Taelman

Art. 4

Dans l'article 387ter, § 1er, alinéa 2, proposé, insérer la phrase suivante entre la première et la deuxième phrase:

«Si, à plus de deux reprises au cours d'une période de six mois, les dispositions relatives au contact personnel avec les enfants mineurs des parties ne sont pas respectées, le juge se prononce une nouvelle fois sur l'autorité parentale et le droit aux relations personnelles, compte tenu de l'attitude du parent récalcitrant.»

JUSTIFICATION

Le présent amendement tend à fournir aux parties qui se voient refuser l'exercice de leur droit aux relations personnelles avec les enfants un instrument supplémentaire afin de faire respecter ce droit. Après le dépôt de deux plaintes (au moins) au cours d'une période de six mois consécutifs, les mesures relatives au droit aux relations personnelles et à l'autorité parentale peuvent être revues. Le juge peut rechercher les causes, essayer de réconcilier les parties et, le cas échéant, prendre une nouvelle décision, et ce, en tenant compte de l'attitude du parent récalcitrant. Ce dernier sait que s'il entrave le droit aux relations personnelles, le tribunal pourrait bien attribuer l'autorité parentale ou le droit de séjour à l'autre parent, ce qui constitue un moyen de contrainte très efficace.

N° 6 DE MME Taelman

Art. 4

Dans l'article 387ter, § 2, proposé, entre les mots «sont réglés» et les mots «par une convention», insérer les mots «par une mesure au sens de l'article 223 ou».

JUSTIFICATION

Le juge de paix doit, lui aussi, être en mesure de prendre toutes mesures visant à faire respecter ses décisions. En effet, il prend également des mesures relatives au droit reconnu à un parent de maintenir des relations personnelles avec son enfant et doit disposer des mêmes possibilités que le juge de la jeunesse si ce droit aux relations personnelles est entravé par un parent.

Nr. 5 VAN MEVROUW Taelman

Art. 4

In het voorgestelde artikel 387ter, §1, tweede lid, wordt tussen de eerste en de tweede zin de volgende zin ingevoegd:

«Indien binnen een periode van zes maanden meer dan tweemaal de bepalingen betreffende het persoonlijk contact met de minderjarige kinderen van de partijen niet worden nageleefd, oordeelt de rechter opnieuw over ouderlijk gezag en omgangsrecht rekening houdend met de houding van de onwillige ouder.»

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe de partijen die het slachtoffer zijn van het weigeren van het omgangsrecht een bijkomend instrument toe te kennen om het omgangsrecht af te dwingen. Na het neerleggen van (minstens) twee klachten binnen een periode van zes opeenvolgende maanden, kunnen de maatregelen betreffende het omgangsrecht en het ouderlijk gezag herzien worden. De rechter kan peilen naar de oorzaken, trachten de partijen te verzoenen, en in voorkomend geval opnieuw een beslissing nemen, rekening houdend met de houding van de onwillige ouder. Deze laatste weet dat bij verhindering van het omgangsrecht, de rechtbank wel eens het ouderlijk gezag of het verblijfsrecht aan de andere ouder kan toekennen, wat een zeer efficiënt dwangmiddel uitmaakt.

Nr. 6 VAN MEVROUW Taelman

Art. 4

In het voorgestelde artikel 387ter, § 2, de woorden «door een maatregel in de zin van artikel 223 of» invoegen tussen de woorden «zijn» en «door».

VERANTWOORDING

Ook de vrederechter moet in staat gesteld worden om alle maatregelen te nemen om zijn beslissingen te doen naleven. Hij neemt immers ook maatregelen m.b.t. de omgangsregeling en moet over dezelfde mogelijkheden beschikken als de jeugdrechter indien het omgangsrecht door een ouder verhinderd wordt.

Martine Taelman (VLD)